

AVENÇ

dels ANNALS de la

Societat Catalana d'Estudis Polítics, Econòmics i Socials

ANY I

BUENOS AIRES, JULIOL 1943

N.º 6

ESBÓS D'UN PROGRAMA

CELEBRADA ja l'assemblea constitutiva de la Societat Catalana d'Estudis Polítics, Econòmics i Socials, i la primera reunió conjunta de les Comissions de Treball, comencen a perfilar-se les línies de les activitats que el nostre incipient organisme podrà emprendre per tal de servir amb la possible eficàcia els fins que es proposa. Ens cal donar a entendre a tots els qui poden interessar-se per la nostra obra que aquests fins no es dirigeixen a cap acció política determinada ni presten ajut a cap partit ni banderia, i que l'objectiu comú és l'estudi dels problemes nacionals de Catalunya en el pla social i humà, sense defugir-ne cap aspecte ni sotmetre's a conceptes preformats que puguin limitar o condicionar la nostra acció.

Com en tota obra seriosa, objectiva i de llarga durada, s'ha pensat, abans de tot, en el mètode a seguir i s'ha cregut convenient d'aclarir la valor dels termes més comuns en la dialèctica pròpia d'aquestes disquisicions. És necessari, per exemple, no confondre el fet "nacional" amb el que només és "nacionalista" i expressa purament una posició mental i no un judici intel·lectual. En el pla nacional, el nucli social de Catalunya confronta tota la complexitat dels problemes humans amb intensitat i gradació diversa, sovint caracteritzada per les condicions peculiars geogràfiques, demogràfiques i històriques. Són aplicables a l'examen i estudi dels nostres problemes les normes i disciplines emprades en tot altre lloc, però cal, si es possible, extremar la objectivitat i no caure en els paroxismes motivats per la irritació i la impotència pròpies dels pobles deformats en l'absència i desavesament de les funcions directives.

Adhuc en allò que correspon a l'ús i l'aplicació dels conceptes generals, potser caldrà escatir la valor filosòfica i pràctica de termes de molt confusa accepció, com "democràcia" i "socialisme", per no esmentar-ne sinó dos de circulació molt profusa. No fóra excessiu que la nostra Societat tingués la pretensió de fer escola, encara que sols servís per a fins d'intel·ligència comuna entre els seus components i col·laboradors. No és aconsellable deixar a l'arbitri personal la utilització capciosa de certs conceptes que, de tantes interpretacions com han tingut, acaben per no tenir sen-

tit escolàstic. Ja sabem que una terminologia matemàtica no es la pròpia per als estudis polítics, econòmics i socials, però també sabem que la desorientació que regna potser és deguda, més que res, a la defectuosa interpretació i assimilació de certs conceptes d'utilitat universal. L'atomització dels partits polítics és una manifestació de descomposició social per manca d'escola. El sentit comú és la intel·ligència comuna, filla d'una disciplina, d'una pràctica i d'una habitud que no sols no obstrueix la natural evolució, sinó que la facilita i la impulsa constantment.

Ve't aquí, doncs, un esbós molt lleuger d'allò que pot ésser la primera etapa de les nostres activitats, les quals, per tal d'arribar a les projeccions adequades, desitjaríem d'emmarcar en un període preliminar de formació escolar. La nostra maduresa s'anirà manifestant en els acords que resultin i en el poder de fixació mental que vagin demostrant. Sense adonar-nos-en, passarem a la segona etapa que, com en tota mena de treballs científics, va de les generalitats a les concrecions i de les concrecions a les generalitats. Quan les investigacions i els estudis aspiren a tenir aplicació pràctica o, si més no, una influència orientadora en els moviments psicològics i d'estructuració social d'un poble, cal no perdre de vista aquest mecanisme de reciprocitat que representa la infusió de la universalitat en aquell poble particular, i l'ascensió de la seva particularitat al pla dels problemes universals.

En l'entusiasme nascut al caliu de les primeres reunions celebrades posem la confiança del nostre reeixir i de l'efectivitat del nostre servei a la Pàtria desvalguda. Ara cal que aquesta brotada de promeses no es dissipï sense resultat. Ens cal treballar a tots i a cadascun de nosaltres amb aquella ingenuïtat i aquell amor que es posa a les coses nascudes en el més íntim de la nostra espiritualitat i pensar que cada un de nosaltres és una garantia i un estimul per al company que ha vingut al nostre recer amb les més pures il·lusions. Ens cal treballar seriosament i demostrar, dintre la modèstia dels nostres mitjans i possibilitats, que Catalunya també és quelcom més que un concepte capciós i equívoc.